

Budget 2024

VEP 2025 - 2026

Välkommen till Höors kommuns budget för 2024 - 2026

Kommunens uppdrag är att ge förutsättningar för en god livsmiljö och erbjuda skyddsnät till Höorsbor i olika livsskederna. Det handlar om att skapa välfärd och tillhandahålla service och tjänster som underlättar medborgares vardag.

Kommunen har också ansvar för Höors geografiska yta. Det innebär att kommunen har att driva samhällsutveckling och arbeta med frågor som; *hur vi vill bo och leva idag och imorgon, hur vi skapar ett demokratiskt, hållbart och jämlikt samhälle, hur vi kan ge förutsättningar för alla att vara del i samhällsutvecklingen och ha en god livs- och arbetssituation.* Det är områden som drivs tillsammans med Höorsborna, andra kommuner och intressenter.

I denna budget redovisas hur vi planerar arbeta med dessa frågor under de närmaste åren.

Vad är en budget?

En budget är en prognos för de kostnader och intäkter kommunen beräknas ha under budgetåren. Fördelningen av medel speglar både vad kommunen vill uppnå och vad den måste uppnå utifrån lag. Bakom siffrorna finns både politiska ambitioner och en verklighet som kommunen måste förhålla sig till i sitt uppdrag.

Budgeten redovisar bland annat de satsningar kommunen vill göra för att bidra till en god livsmiljö för Höorsbor i olika åldrar och för medarbetarna inom organisationen. Budgeten redovisar också de mål som verksamheterna arbetar med, omvärldsfaktorer som kan påverka verksamheterna och samhället den närmaste tiden samt en bedömning av hur ekonomin kommer att utvecklas under 2024 - 2026. Budgeten är på så sätt ett viktigt styrinstrument för medarbetare och beslutsfattare. Den är också av betydelse för dig som medborgare.

Innehåll

Välkommen till Höors kommuns budget för 2024 - 2026	2
Vad är en budget?	2
Höör kommuns uppdrag	5
Kommunens uppdrag	5
Kommunens vision och mål	5
De globala utvecklingsmålen för 2030	6
Kommunfullmäktiges fyra mål	6
Kommunens organisation	8
Viktiga förhållanden	11
Demografi	11
Ekonomisk utveckling	13
Skattesats	14
Ekonomiska förutsättningar för planperioden	15
Generella förändringar	15
Övriga förändringar	16
Budgetinstruktion	16
Nämndsramar	18
Valnämnd	18
Socialnämnd	18
Barn- och utbildningsnämnd	18
Nämnd för kultur, arbete och folkhälsa	19
Kommunstyrelse	19
Övriga nämnder	20
Volymkompensationer	20
Känslighetsanalys	20
Balanskrav	21
God ekonomisk hushållning	21
Resultatutjämningsreserv	22
Intern kontroll	22
Ekonomisk analys	22
Eget kapital	22

Finansnetto.....	23
Likviditet	23
Investeringsnivå	23
Soliditet.....	24
Fem år i sammandrag.....	25
Resultaträkning.....	26
Balansräkning	27
Kassaflödesanalys	28
Resultaträkning, not	29
Budgetramar	30
Investeringsbudget	31
Exploateringsbudget	31

Höör kommuns uppdrag

Kommunens uppdrag

”Att bidra till en god livsmiljö för dig, mig och våra grannar”. God välfärd är ett grundläggande mål för kommunen. Ett tydligt uppdrag är att **kommunen ska verka för möjlighet till sysselsättning, bostad och utbildning**. Kommunen har också att verka för **social omsorg, trygghet och skapa förutsättningar för god hälsa**. Uppdraget handlar om att **ge förutsättningar** för Höörbor; dig, mig och våra grannar, **att leva och utvecklas som individer**.

Utgångspunkter när kommunen driver verksamheter är att:

- Respektera alla människors lika värde.
- Respektera den enskilda människans frihet och värdighet.
- Främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer.
- Verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden.
- Värna den enskildes privatliv och familjeliv.

Dessa fem principer finns i regeringsformen och gäller för all offentlig verksamhet i Sverige. De är vägledande när kommunen planerar, arbetar och följer upp verksamheten.

Verksamheten påverkas också av lagar och normer. Viktiga lagar kommunen arbetar med är exempelvis kommunallagen, skollagen, socialtjänstlagen, miljöbalken, plan- och bygglagen, vattentjänstlagen, räddningstjänstlagen med flera. Kommunen har även själv antagit mål och normer som är vägledande i verksamheterna. Här har kommunen till exempel mål för mandatperioden, vision 2035, ett bostadsförsörjningsprogram och energieffektiviseringsprogram. En stor del av budgeten används för att leva upp till ovanstående åtaganden.

Kommunens vision och mål

Höör kommun har mål som omfattar alla kommunala verksamheter. Målen är framarbetade och antas av kommunfullmäktige tillsammans med budgeten. Målen bygger på Höör kommuns vision 2035. Det innebär att målen som Kommunfullmäktige har satt särskilt berör medborgare, verksamhet och ekonomi. Målen utgör en viktig del i kommunens verksamhetsstyrning som tillsammans med ekonomistyrningen visar vad kommunen ska uppnå och utveckla.

Vision 2035 för Höör kommun

”Höör kommun är platsen för en hållbar utveckling där naturens möjligheter tas tillvara för boende, fritid och företagande och där individens engagemang och kreativitet bidrar till en positiv samhällsutveckling. Kommunen, medborgarna och företagarna samverkar och tar gemensamt ansvar för klimat, miljö, och en attraktiv kommun att leva och verka i.”

De globala utvecklingsmålen för 2030

Målen och visionen utgör en inriktning för den samhällsnyttiga kommunen arbetar med. Kommunens resultat och måluppfyllelse stödjer också måluppfyllelsen för FN:s globala utvecklingsmål för 2030 som FN antog 2015.

Kommunfullmäktiges fyra mål

Mål - titel	Motiv	Indikatorer	Koppling Agenda 2030
Medborgare, företagare och kommunal förvaltning utgör en gemenskap med ett gott samarbete för ett attraktivt och hållbart Höör.	Medborgarnas och företagarnas delaktighet i samhällsutvecklingen är viktig. Med delaktighet menar vi att kommunen, medborgarna och företagarna samverkar och tar gemensamt ansvar för Höörskommuns utveckling samt bidrar till ett tryggt samhälle. En serviceinriktad kommunal förvaltning där varje medborgare och företagare bemöts på ett positivt och lösningsorienterat sätt lägger grunden för och möjliggör för kommunens invånare att vara engagerade och ta ansvar. Tillsammans skapar vi samhället, platsen och destinationen Höör.	- Medborgarundersökningen - Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra. Andel (%) ska öka jämfört med 2022 års resultat. - Ökat resultat i Insikt jämfört med 2022 års resultat. - Sålda gästnätter, antal nätter totalt per invånare, ska öka jämfört 2022	
God, hållbar livsmiljö och bra boende för alla	Höörskommun är en kommun för alla där medborgarnas hälsa, livssituation, välbefinnande och livsmiljö värnas.	Kommunen ska alltid ha tillgänglig detaljplanerad mark för villor, flerfamiljshus och verksamheter. Utvärderas på årsbasis.	

	Höör ska vara en bra och hållbar kommun att leva och bo i både ekologiskt, ekonomiskt och folkhälsomässigt. En starkt samhällsgemenskap där varje människa är viktig bidrar till god folkhälsa. För att stärka den goda livsmiljön behöver hela Höörs kommun leva. I översiktsplanen finns strategier för utvecklingen av Höörs kommuns tätorter, byar och landsbygd.	• Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på. Andelen (%) ska öka jämfört 2022. • Andelen (%) av det kommunala avfallet som samlats in för materialåtervinning ska öka jämfört med 2022. • Andelen (%) av befolkningen i kommunens tätorter som har högst 300 meter till ett grönområde. Andelen ska öka jämfört med 2022. • Areal kommunägd mark som sköts för att gynna biologisk mångfald ska öka jämfört med 2022.	
Trygg förskole- och skolverksamhet med hög kvalitet samt god lärmiljö	Höörs kommun erbjuder attraktiva förskolor och grundskolor, där kunskap står i centrum. Studiemiljön i förskolan och grundskolan upplevs som trygg och erbjuder god studiero. Barn och elever får möjlighet att utvecklas, känna glädje, vara nyfikna och uppnå sin fulla potential. Den kommunala utbildningen skapar möjligheter för den unga medborgaren att påverka och berika sitt eget liv och därmed	• Elever i åk 9, som är behöriga till yrkesprogram i kommunala skolor. Andelen (%) ska öka jämfört 2022. • Meritvärdet för elever i åk 9, i kommunala skolor ska öka jämfört med 2022. • Resultaten på Skolinspektions enkäter i årskurs 8 ska öka jämfört med 2022. • Förskollärartäthet dvs. antal barn/lärare med förskollärarlegitimation, i kommunal regi ska minska jämfört med 2022	

	bidra till ett bättre samhälle.		
Långsiktig, hållbar ekonomi och miljö	God ekonomi och bra miljö är viktigt för Höörskommun. Vi lägger grunden för morgondagens samhälle och våra barns framtid genom att samverka med andra kommuner, myndigheter och civilsamhället för att skapa förutsättningar för ett gott liv för medborgaren och för att aktivt främja företagarklimatet. Kommunen agerar för ett hållbart samhälle och strävar efter att vara en föregångare för medborgare och företag genom att värna kommunens unika och omväxlande natur, biologiska mångfald och lokala vattenresurser.	• Det årliga ekonomiska resultatet ska uppgå till minst 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag sett över ett 5 års genomsnitt. • Investeringensvolymen på skattefinansierad verksamhet ska inte överstiga nivån på avskrivningar, exploateringsintäkter och resultat sett över ett 5 års genomsnitt. • Andelen egenproducerad klimatneutral el i kommunens verksamheter ska öka jämfört med 2022. • Vuxna biståndsmottagare med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd*, andelen (%) ska minska jämfört med 2022. • Unga vuxna i åldern 18–24 år, med ekonomiskt bistånd, andelen (%) ska minska jämfört med 2022.	

* Mycket långvarigt bistånd avser minst 27 månader under en period av tre år med uppehåll högst 2 månader i rad.

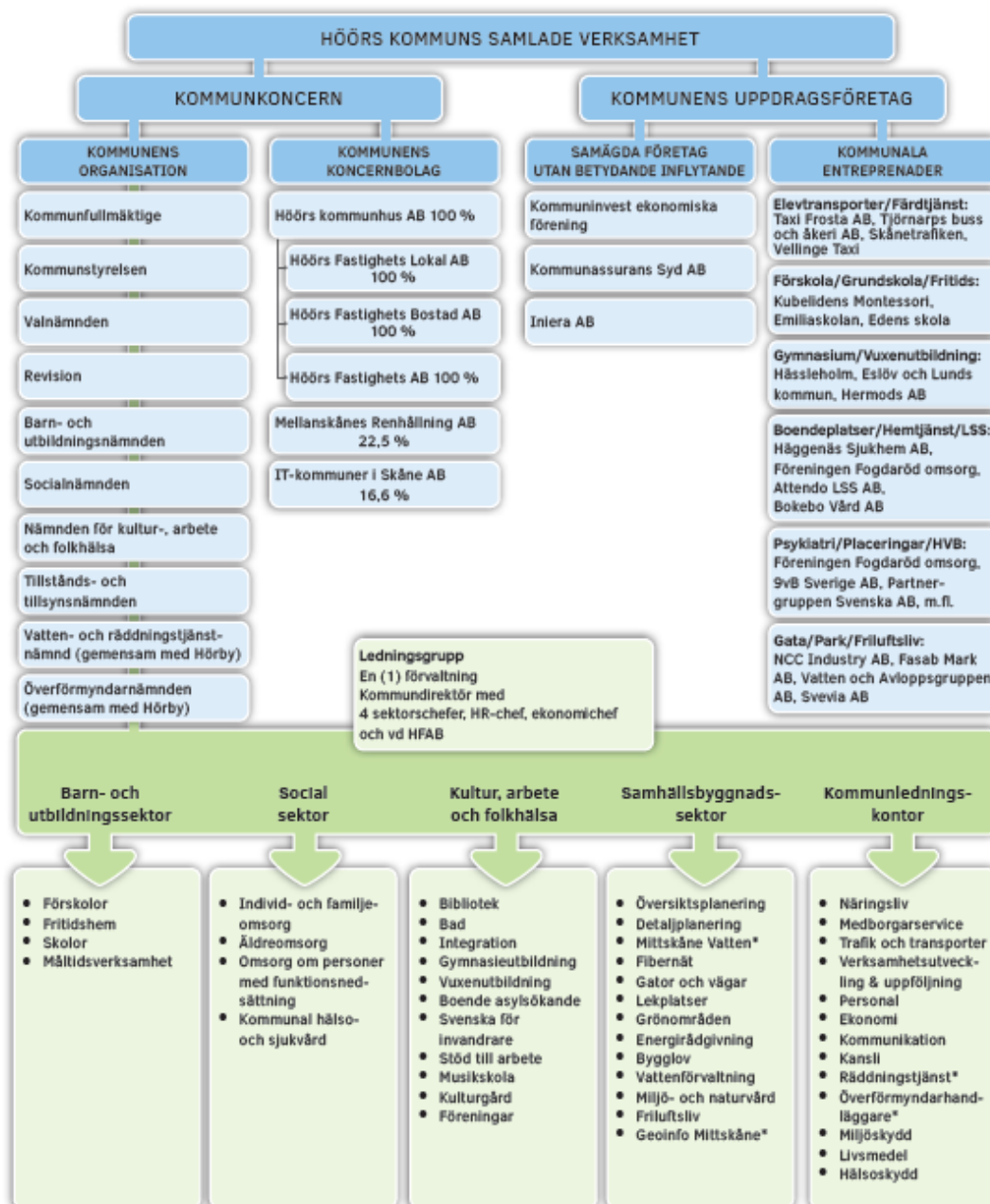
Kommunens organisation

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet och beslutar om mål och riktlinjer för den kommunala verksamheten. Anders Netterheim (M) är kommunfullmäktiges ordförande och leder arbetet tillsammans med presidiet.

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ. Styrelsen ansvarar för kommunens ekonomi och utveckling. Den ansvarar också för samordning, uppföljning och kontroll av nämnder och förvaltning. Johan Svahnberg (M) är kommunstyrelsens ordförande och Magnus Haara (C) är kommunstyrelsens förste vice ordförande.

Utförandet av verksamheten är samlad i en förvaltning med underliggande sektorer. Förvaltningen leds av Camilla Lindhe som är kommundirektör. Till hennes hjälp finns ledningsgruppen som svarar för samordning av förvaltningen, det strategiska arbetet och uppföljning av verksamheterna.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2022 - 2026

Moderaterna	11
Sverigedemokraterna	9
Socialdemokraterna	8
Vänsterpartiet	3
Centerpartiet	2
Kristdemokraterna	2
Liberalerna	2
Medborgerlig Samling	2
Miljöpartiet	2

KF har 41 ledamöter.

Mandatfördelning i kommunstyrelsen 2023 – 2026

Moderaterna	3
Sverigedemokraterna	3
Socialdemokraterna	2
Centerpartiet	1
Kristdemokraterna	1
Liberalerna	1
Miljöpartiet	1
Vänsterpartiet	1

Totalt: 13 ledamöter med 13 ersättare

Viktiga förhållanden

De kommande åren kommer andelen äldre öka mer än befolkningen i arbetsför ålder. Det gör att behoven av välfärd ökar mer än ökningen av skatteintäkter, vilket ger mindre utrymme till välfärden för kommuner och regioner. Totalt sett beräknas de demografiska kostnaderna öka med 60 miljarder kronor de kommande tio åren, varav 36 miljarder avser kommunerna.

Även svårigheten att rekrytera medarbetare kommer att orsaka problem. Inför dessa utmaningar måste kommunens verksamheter bedrivas på ett annat sätt än idag. Utvecklingen pågår, men det krävs än mer utveckling och förändring framöver då behoven av välfärd fortsätter att öka. Det krävs även en bredare samverkan mellan civilsamhället och offentlig verksamhet för att resurserna – både ekonomiska och personella – ska räcka till.

Demografi

Befolkningen i Hörs kommun uppgick den 31 december 2022 till 17 297 personer.

Folkmängden ökade under 2022 med 343 personer. Flyttningarna medförde ett överskott på 342 personer. Födelsenettet var under året - 11 personer. Justeringar av folkbokföringen medförde +12 personer. Under perioden 1989 - 2022 ökade befolkningen i medeltal med 153 personer per år.

Antalet födda minskade med 24 barn jämfört med 2021, 162 mot 186. Under åren 1989 - 2022 föddes i medeltal 162 barn per år.

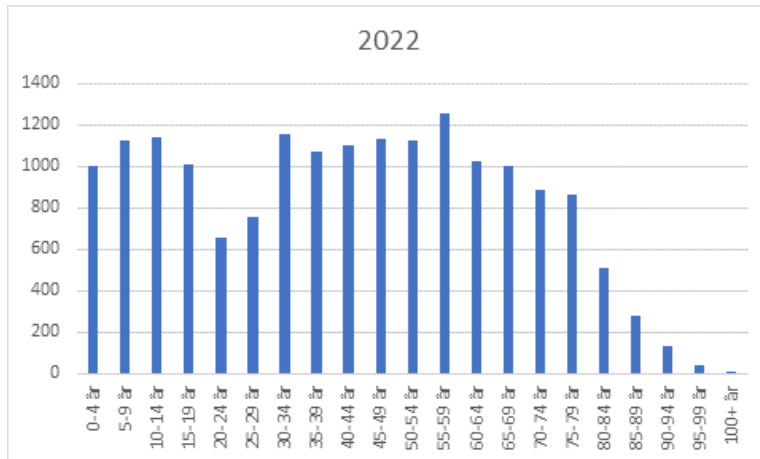
173 personer avled under 2022, vilket var 22 fler än under 2021. Under perioden 1989 - 2022 avled i medeltal 143 personer per år.

Antalet inflyttare till kommunen var under 2022 342 fler än antalet utflyttare. Under 2021 var flyttningsnettot + 82 personer. Inflyttningen till kommunen ökade med 151 personer mellan år 2021 och 2022. Utflyttningen minskade med 109 personer.

Under perioden 1989 - 2022 gav flyttningarna i medeltal ett befolkningstillskott på 133 personer per år.

Under åren 2018 - 2022 ökade Hörs kommun sammanlagt med 709 personer på grund av flyttningarna. Inflyttningen bestod av barnfamiljer, + 332 barn 0 - 15 år och + 662 personer i åldern 25 - 44 år, samt av personer i åldersgruppen 45 - 79 år med +130 personer. Det var främst ungdomar i åldersgruppen 19 - 24 som flyttade ut, - 373 ungdomar.

Befolkning efter ålder

Under de närmaste tre åren förväntas flera nya bostäder färdigställas och befolkningen beräknas öka med 806 personer till 18 103 personer i slutet av 2025.

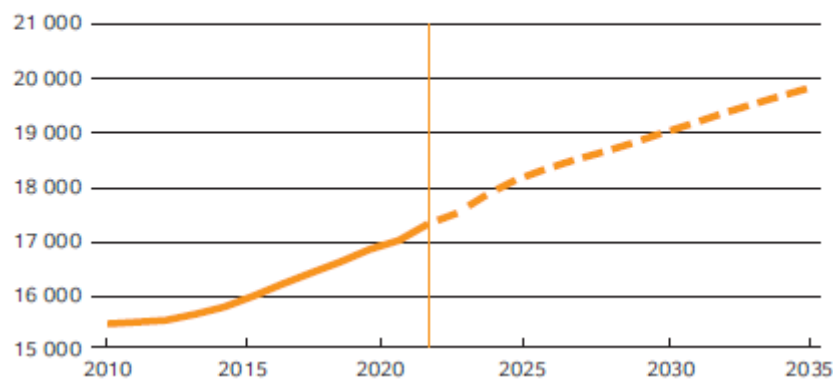
En befolkningsökning kommer att göra att kommunen behöver investera i nya lokaler, bland annat:

- Förskolor och skolor
- Särskilt boende för äldre samt boende för personer med funktionsnedsättning
- Sporthall för att öka tillgången till motions- och fritidsanläggningar

Investeringar är på gång. På Maglehill byggs särskilt boende, förskola, skola och sporthall med färdigställande under 2024.

Prognos för befolkningsutveckling

(invånare totalt)

Ekonomisk utveckling

Samhällsekonomi

Svensk och global konjunktur har varit inne i en period av återhämtning efter pandemin men nu försvagas konjunkturen i snabb takt. Det närmste året kommer varken USA eller Europa att agera draglok för världsekonomin. Den europeiska ekonomin drabbas hårt av kriget i Ukraina. Effekterna av den höga inflationen, med efterföljande räntehöjningar från världens centralbanker kyler av ekonomin. Sverige går in i en lågkonjunktur 2023, med negativ tillväxt, minskad efterfrågan av arbetskraft och stigande arbetslöshet som följd.

Centralbankernas inflationsbekämpning sänker konjunkturen och finanspolitiska stimulanser riskerar att bli kontraproduktiva då dessa kan framtvunga en än stramare penningpolitik. Det är således helt avgörande att i första hand få ner inflationen. Den ekonomiska politiken i Sverige och resten av världen kan därför inte inriktas mot att hålla konjunkturen under armarna (vilket ofta har varit fallit vid tidigare konjunkturedgångar). Det dröjer troligtvis innan konjunkturen åter kommer att stärkas och först 2026 bedöms konjunkturen i Sverige nå balans. Hög nivå på räntor och inflation kommer att bestå under många år, något som får betydande konsekvenser för samhällsekonomin. För Sverige är det ändå betryggande med två positiva utgångslägen: en hög sysselsättning och starka offentliga finanser.

Kommunernas ekonomi

De ekonomiska resultaten har de senaste åren varit rekordhöga i kommuner och regioner. Det starka utgångsläget är en viktig faktor för att sektorn ska kunna klara de kostnadsökningar som väntas till följd av den samhällsekonomiska utvecklingen med såväl hög inflation som höjda räntor och fallande värden på finansiella placeringar. Även för 2022 blev resultatet ~~ett~~ starkt, för att sedan falla till ett underskott år 2023. Det relativt starka resultatet för kommuner och regioner i år beror på att skatteintäkterna fortsätter att öka snabbt och att pensionskostnaderna minskar jämfört med föregående år.

Inflationen som är den högsta på 30 år leder till successivt ökande livsmedels- och byggkostnader, och fortsatt höga energi- och drivmedelspriser till följd av utbudsstörningar. Inflationen leder också till kraftigt ökade pensionskostnader för kommuner och regioner. För att dämpa inflationsutvecklingen parerar centralbanker världen över med höjda räntor, vilket också leder till ökade räntekostnader.

Resultatet för kommunerna år 2023 beräknas bli 8 miljarder kronor, vilket motsvarar 1,1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, och är en minskning jämfört med 2022 på 24 miljarder. Resultatförsämringen förklaras framförallt av ökade pensionskostnader.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd beräknas också bli högre, till följd av att riksnormen för försörjningsstöd skrivs upp med 8,6 procent efter att under många år ha varit i stort sett oförändrad. Intäkterna från exploateringsverksamheten väntas minska kraftigt på grund av en ansträngd fastighetsmarknad.

För att undvika kortsiktiga neddragningar använder ungefär en tredjedel av kommunerna och merparten av regionerna medel som avsatts för resultatutjämning för att balansera sin

budget för 2023. Trots de svaga resultaten är det endast 5 kommuner och inga regioner som höjde skattesatsen. 7 kommuner sänkte skatten till 2023.

Till följd av högre byggkostnader och räntor väntas högre investeringsutgifter för de projekt som genomförs, men det kommer också att prioriteras bland planerade investeringar. Det är troligt att de kommunala bolagens investeringar kommer att dämpas 2023. Byggbranschen räknar med betydligt lägre bostadsinvesteringar under nästa år och 60 procent av de kommunala bolagens investeringar avser hyresfastigheter. Trots minskad investeringsnivå i bolagen räknas dock inte de ökade byggkostnaderna påverka investeringsplanerna i någon större utsträckning i kommunerna, vilket kan leda till att likviditeten försämras. Likviditeten blir också mer ansträngd i både kommuner och regioner till följd av fallande resultat och kraftigt ökade pensionsutbetalningar.

För 2024 beräknas resultatet i kommunerna falla till ett underskott på –5 miljarder.

Kommunerna behöver minska kostnaderna eller öka intäkterna med motsvarande 19 miljarder år 2024, för att få resultat på 2 procent av skatter och generella statsbidrag.

Nyckeltal	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Begreppsförklaring
BNP, ökning i procent (kalenderkorrigerad utveckling)	4,9	2,7	-1,0	1,6	2,5	2,7	Bruttonationalprodukten (BNP) visar värdet av de varor och tjänster som produceras i ett land.
Relativ arbetslöshet, nivå i procent av den arbetsföra befolkningen	8,8	7,5	8,2	8,6	8,1	7,6	Antalet arbetslösa delat med antal i arbetskraften
Timlöneökning i procent (konjunkurlönestatistiken)	2,6	2,7	3,6	3,3	3,3	3,3	
Konsumentprisindex (KPIF)	2,4	7,7	5,8	1,2	1,6	2,0	KPI visar hur konsumentpriserna i genomsnitt utvecklar sig för de varor och tjänster som hushållen konsumerar. KPI mäter alltså hur hushållens levnadskostnader utvecklas. Det är också ett underlag för att beräkna löneutveckling och inflation.
Realt skatteunderlag, tillväxt i procent	2,6	1,7	-2,7	0,6	4,8	0,9	Faktiskt skatteunderlag med hänsyn tagen till prisutveckling
Källa: Sveriges Kommuners och Regioners cirkulär 2023:07 Budgetförutsättningar för åren 2023–2026 och 2022:54 Budgetförutsättningar för åren 2022–2025							

Skattesats

Skatten är kommunens största inkomstkälla och står för ca 60 procent av kommunens intäkter. Höors kommun har en kommunal skattesats på 21,75 kronor per hundralapp, vilket innebär att den totala skattesatsen för 2023 är 32,93 kronor per hundralapp.

I en jämförelse med övriga kommuner är skattesatsen högre än de närliggande kommunerna, snittet för Skåne och snittet för riket.

Total skattesats, kommun och region	2023
Höör	32,93
Kristianstad	32,64
Hässleholm	32,38
Hörby	32,26
Perstorp	31,99
Klippan	31,93
Svalöv	31,92
Eslöv	31,72
Snitt i närområdet	32,22
Snitt i Skåne	31,81
Snitt i Sverige	32,24

Källa: Statens statistiska centralbyrå, offentlig ekonomi/kommunskatterna

Ekonomiska förutsättningar för planperioden

Generella förändringar

För budgetåren beräknas skatter och generella statsbidrag öka med 55 till 64 mnkr per år. SKR:s prognos för skatter och generella statsbidrag skiljer sig från den som kommunen använt i budgeten. Anledningen är att SKR använder en genomsnittlig befolkningsökning och kommunen har beräknat skatter och generella statsbidrag efter kommunens befolkningsprognos. Enligt kommunens befolkningsprognos beräknas Höör ha fler kommuninvånare jämfört med SKR:s prognos. Folkbokföringen den 1 november avgör vilken kommun som får skatteintäkterna året efter.

Beräknat antal kommuninvånare 1 november

2023: 17 456

2024: 17 763

2025: 18 048

Enligt SKR:s prognoser för löneökningar och inflation beräknas löneökningarna till 3,3 % per år för åren 2024 - 2026. Inflationen beräknas efter en kombination av KPI och priser för kommunal verksamhet och uppgår till 3,7 %, 3,1 % och 3,1 %. I reella tal innebär löneökningen mellan 21 och 25 mnkr per år och inflationen mellan 15 och 17 mnkr per år.

Kommunen växer och kompensation för fler barn och äldre ger ökade kostnader. Endast kostnaderna för personal och förbrukningsmaterial såsom exempelvis skolmältider ökar med 16 till 22 mnkr per år. Till dessa kostnader kommer lokalkostnader som ökar med trappsteg då en ny byggnad behöver tas i bruk. Under 2024 kommer Maglehill med särskilt boende, förskola, skola och sporthall beräknas stå klart.

Förutsättningarna med hänsyn till skatteintäkter, generella statsbidrag, löneökningar, inflation och personalkostnader med hänsyn till befolkningstillväxt ger överskott för det första budgetåret men underskott för det sista året enligt tabellen nedan. Dock är då inte hänsyn tagen till kostnaderna för Maglehill enligt ovan. Pensionskostnaderna varierar stort mellan åren. Dessa finns inte heller upptagna i tabellen nedan.

mnkr	2024	2025	2026
Skatteintäkter o gen statsbidrag	64	56	57
Löneökningar	-21	-23	-24
Inflation	-17	-15	-16
Demografi	-17	-17	-22
Summa	9	1	-4

Tabellen visar förändringar mellan åren.

Övriga förändringar

I budgetprocessen har varje ansvarig sektorchef gått igenom sin verksamhet för att identifiera nya lagkrav eller övrigt som kan påverka verksamhetens kostnadsbild.

Nämndernas förändringar redovisas under respektive nämnd.

Kommunens pensionskostnader är en post som varierar kraftigt under budgetperioden. För 2022 uppgick pensionskostnader brutto till 38 mnkr. Den höga inflationen innebär kraftigt stigande kostnader till en prognos för 2023 på 90 mnkr och för 2024 till 108 mnkr. Därefter väntas inflationen sjunka och så även pensionskostnader där prognosen för 2025 väntas stanna vid 48 mnkr. En del av finansieringen täcks av de sociala avgifterna, resterande finansieras centralt.

Kommunens befolkning har ökat sedan kommunen bildades 1969 med undantag för ett år. En ökande befolkning innebär ett behov av fler lokaler för att tillgodose välfärden med fler skollokaler och särskilt boende för äldre. Under 2024 ska Maglehillsområdet stå klart med 60 särskilt boendeplatser, 9 avdelningar förskola och en 3-parallell grundskola upp till årskurs 6. Detta innebär ökade lokalkostnader även om vissa tillfälliga moduler kan avvecklas. Det ökade ränteläget har också kraftigt drivit upp kostnaderna.

Budgetinstruktion

Kommunstyrelsen har antagit en budgetinstruktion där huvudinriktningen för 2024 ska vara att försöka minska den negativa påverkan av det ekonomiska läget för våra kommunmedborgare.

"Föreslagna satsningar i VEP 2024 bör i möjligaste mån bibehållas och underskottet bedöms kunna täckas med nyttjandet av resultatutjämningsreserven då lågkonjunkturen troligtvis fortsätter även under 2024. Nämnderna bör få täckning för ökade kostnader till följd av inflation, löneökningar, demografi och kapitalkostnader. Syftet är att värna de medborgarna verksamheterna och undvika tillfälliga neddragningar och uppsägningar i områden där det redan idag är svårt att rekrytera."

Budgetförslaget ger nämnderna täckning för ökade kostnader till följd av inflation, löneökningar, demografi och kapitalkostnader. Satsningar i VEP 2024 har endast till viss del kunnat bibehållas. Nya satsningar är inte möjliga förutom lagstadgade krav.

"Investeringsbudget bör vara mer återhållsam jämfört med den antagna budgeten för 2024. En neddragning påverkar inte bara likviditeten för året utan även kostnadssidan för många år framåt genom lägre kapitalkostnader och avskrivningar, speciellt inom VR-nämndens avgiftsfinansierade verksamhet bör en justering ske nedåt".

Investeringsbudgeten är reducerad både för att klara likviditeten under planperioden, men också för att hålla nere kostnaderna och därmed minska behovet av ytterligare neddragningar av antalet medarbetare för att nå positiva driftsresultat. Driftsbudgeten och investeringsbudgeten är kommunicerande kärl där en större investeringsbudget ger en högre driftskostnad.

"Kravet på egenfinansierade investeringar ökar kravet på att kommunen har en god likviditet varför ett genomsnittligt resultatkrav bör öka. Sedan tidigare är det sagt att 2% utgör ett realistiskt överskottsmål i kommunsverige, detta är dock inte långsiktigt hållbart varför det behöver planeras för ett rullande överskottsmål om 2,5% utifrån ett 5 års snitt för att kunna finansiera kommunens kommande investeringar."

Budgetförslaget når inte ett rullande överskottsmål om 2,5% under 2026, för 2024 och 2025 nås målet tack vare tidigare goda resultat. Orsaken är de höga pensionskostnaderna för 2023 och 2024 samt i övrigt hög inflation som drar upp kostnadsnivån.

För att få en budget med acceptabla resultat behövs både besparingar i driften och prioriteringar bland investeringarna. Dock kommer flera åtgärder bli kännbara med minskad service och i vissa fall avvecklade verksamheter och insatser.

Budgeten är framtagen utifrån en helhetssyn för kommunen där vissa åtgärder hänger samman. Om en åtgärd tas bort faller även en annan åtgärd. Med en besparing på ca 30 mnkr för kommunen i sin helhet betyder det besparing i kommunens samtliga verksamheter. Besparingarna har inte skett med exakt samma procentuella krav för samtliga nämnder. Överväganden och prioriteringar har gjorts där verksamheter oundvikligen ställs mot varandra.

"För att ta tillvara på potentialen med den nya bolagskoncernen i Höors kommun ska möjligheten undersökas för att Höors fastighetslokal ska överta ansvaret för att driva Höors Bad och Sportcenter från kommunen under 2025 eller 2026."

Budgetförslaget innehåller inte ett övertagande av Höors Bad och Sportcenter. Utredningen kommer att göras då delningen av Höors Fastighets AB är genomförd och ägarstyrningen och insynen i bolaget är förstärkt. Det beräknas vara möjligt att genomföra i samband med budget 2025.

"För att möta ökade hyreskostnader under 2024 ska förvaltningen undersöka möjligheten att införa alternativregeln för ersättning för lokalkostnader vid utbetalning av skolpeng i enlighet med Skolförordningen (2011:185) 14 kap 6 §."

Då det öppnats möjligheter i samband med den nya bolagskoncernen att sänka kostnaderna inom verksamheten bedöms syftet med att införa alternativregeln vara uppfyllt då sektorn kommer få minskade lokalkostnader de kommande åren.

Nämndsramar

Förutom de generella intäkts- och kostnadsökningarna beskrivna ovan, beräknar kommunen kostnadsökningar även inom andra områden. Det gäller verksamheter som har större kostnadsökningar än inflationen eller större volymer som inte täcks i vår generella volymkompensation såsom tillkommande ytor inom gata/park samt fler personer inom verksamheter som inte automatiskt kompenseras för demografiska förändringar. Åtgärder har tagits fram för att nå en budget med önskad resultatnivå.

Valnämnd

Valnämnden tillförs resurser utöver det statliga bidraget för de år det är val. De år det inte är val är budgetramen mindre.

Socialnämnd

Socialnämndens budgetram tillförs resurser för ökade volymer för tekniska hjälpmedel och för hemtjänsten med till exempel ökade larmresurser och nattbemanning. Dessutom är resurser tillförda för nya lagkrav för tvätt av medarbetarnas arbetskläder. Ett generellt tillskott görs också om 6,5 miljoner för att möta de ökade volymerna i nämnden. För 2024 ser vi också att ramen för ekonomiskt bistånd kan minskas med 0,5 miljoner vilket läggs till nämndens generella ram. För 2025 ligger ett effektiviseringskrav som vi kommer återkomma till i 2025 års budget för att arbeta bort. År 2026 tillförs resurser till nämnden då statsbidragen till äldreomsorgen minskar enligt de besked som finns idag.

mnkr	2024	2025	2026
Lokalkostnader Maglehill utöver	5,1	0,0	0,0
Volymer hemtjänst ex larm och	0,8	0,0	0,0
Tekniska hjälpmedel	0,3	0,0	0,0
Cirkulationstvätt	1,2	0,0	0,0
Lokalkostnader utöver inflation	0,2	0,0	0,0
Lagkrav våldsutsatt & våldsföröv	1,5	0,0	0,0
Lagkrav förebyggande insater	0,0	0,8	0,0
Neddraget statsbidrag	0,0	0,0	7,7
Generellt tillskott	6,5	0,0	0,0
Effektiviseringskrav	0,0	-11,0	-0,9
Summa	15,5	-10,3	6,8

Barn- och utbildningsnämnd

Förutom resurser för ökade volymer är barn- och utbildningsnämndens budget tillförda resurser för ökad tid för lärande där elever ska erbjudas mer undervisningstid.

Den tidigare beslutade satsning på samverkan för bästa skola avvecklas enligt plan efter läsåret 2023/2024. Även lokalkostnader knutna till Holma förskola upphör under 2024. Totalt uppgår effektiviseringskraven på nämnden till 8,8 miljoner för 2024 där avvecklingen av utvecklingstjänster i svenska som andraspråk samt anpassning av nivån

för extra ordinärt stöd föreslås stå för ca 5 miljoner. Övriga åtgärder som kan vara aktuella för nämnden att vidta finns listade i bilagor tillsammans med konsekvensbeskrivningar.

Som en följd av den nya koncernbildningen bedöms HFL AB kunna lämna hyresrabatter på 12 miljoner för 2024 och framåt vilket medför att ersättningen till fristående skolor bedöms minska med 2 miljon för 2024.

mnkr	2024	2025	2026
Volymer för nolläge 1/1 2023	4,4	1,1	0,4
Maglehill; lokal, måltid & skolloca	9,8	9,9	0,1
Avgående moduler	-2,5	-2,5	0,0
Flyttkostnader Maglehill	0,5	0,0	0,0
Ökad hyra ombyggnad Ringskola	0,0	1,5	1,5
Förändrade arbetsgivaravgifter	0,1	0,0	0,0
Mer tid för lärande	0,5	0,0	0,0
Samverkan för bästa skola enl tid	-1,4	-1,4	0,0
Effektiviseringskrav	-8,8	-0,3	0,0
Effekt skolpeng	-2,0	0,0	0,0
Summa	0,6	8,2	1,9

Nämnd för kultur, arbete och folkhälsa

Det tidigare beslutade tillskottet för en utveckling av musikskolan till kulturskolan skjuts fram till 2025. Övriga åtgärder som kan vara aktuella för nämnden att vidta finns listade i bilagor tillsammans med konsekvensbeskrivningar.

mnkr	2024	2025	2026
Tillfälligt bidrag maa Ukraina	-0,6	0,0	0,0
Musikskolans omvandling till ku	0,0	0,6	0,0
Effektiviseringskrav	-2,4	-0,6	0,0
Summa	-3,0	0,0	0,0

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen tillförs medel för skötsel för de tillkommande ytorna, framförallt på Maglehill men även andra exploateringsområden. Hyreskostnader tillkommer för den nya sporthallen. Dessutom tillförs resurser för trafikplan, översiktsplan samt medel för att stärka det brottsförebyggande arbetet. Samtidigt återfinns ett effektiviseringskrav på kommunstyrelsen. Åtgärder som kan vara aktuella för styrelsen att vidta finns listade i bilagor tillsammans med konsekvensbeskrivningar.

mnkr	2024	2025	2026
Skötsel gator och grönytor	2,7	0,2	1,4
Hyra Maglehill sporthall	1,5	1,5	0,0
Skötsel badplatser	0,1	0,1	0,0
Kameraövervakning	0,3	0,0	0,0
Trafikplan	0,3	-0,1	0,3
Trafikräknare, gc-väg	0,1	0,0	0,0
Framtagande av översiktisplan	0,6	0,0	0,0
Brottsförebyggande arbete	0,4	0,0	0,0
Effektiviseringskrav	-2,9	-0,5	0,0
Summa	2,9	1,2	1,6

Övriga nämnder

Budgetförslaget innehåller inga förändringar för övriga nämnder mer än kompensationen för löneökningar och inflation.

Sammanställning av förändring i ram per nämnd

mnkr	2024	2025	2026
Valnämnd	0,20	-0,20	0,20
Kommunstyrelse	2,90	1,20	1,60
Socialnämnd	15,50	-10,30	6,80
Barn- och utbildningsnämnd	0,60	8,20	1,90
Nämnd för kultur, arbete & folkhälsa	-3,00	0,00	0,00
Summa	16,20	-1,10	10,50

Tabellen visar förändringar mellan åren. Minus betyder att ramen minskas och plus betyder att ramen utökas.

Volymkompensationer

I budgeten finns avsatt medel för löneökningar, inflation, volymökningar och tillkommande kapitalkostnader. Dessa kommer att finnas i kommunstyrelsens budgetram och kommer att fördelas av ledningsgruppen efter särskild beredning. Avstämning kommer att göras med lämplig periodicitet om verksamheten har behov av det.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas av händelser i omvärlden som ofta kan vara svåra att påverka. Det kan till exempel vara en konjunktursvängning eller förändrade lagar och förordningar. Ett sätt att tydliggöra hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation är upprättandet av en känslighetsanalys. I sammanställningen nedan redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi. Bland annat framgår det att varje procents löneökning innebär en kostnadsökning med ca 6,1 miljoner kronor.

Händelse	Förändring (mnkr)
Löneförändring med 1 %	+6,1
Likviditetsförändring med 10 mnkr	+0,1
Upplåning 10 mnkr	+0,3
Ekonomisk bistånd förändring 1 %	+0,2
Generellt statsbidrag med 1 %	+2,4
Bruttokostnader med 1 %	+16,0

Balanskrav

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans för kommuner och landsting. Minimikravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna varje enskilt år. Underskott som uppkommit under ett enskilt år ska återställas inom de kommande tre åren. Från årets resultat ska realisationsvinster och realisationsförluster borträknas. Denna budget klarar balanskravet.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommunerna ska klara balanskravet. Dessutom ska kommunerna besluta om finansiella mål som ska definiera vad god ekonomisk hushållning är i den egna organisationen. God ekonomisk hushållning innebär att kommunen inte ska förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. Varje generation måste själv bära kostnaderna för den service som konsumeras. Förutom de finansiella målen ska det kompletteras med verksamhetsmål som är av betydelse för god hushållning.

Höors kommun har valt mål som har särskild vikt för begreppet god ekonomisk hushållning i Höör. De finansiella målen finns för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att de i budgeten angivna målen och riktlinjerna för verksamheten inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och verksamhetsmål ska styrelsen/nämnden agera och prioritera så att budgetramen inte överskrids.

Av inriktningsmålen som kommunfullmäktige fastställt är följande effektmål av särskild vikt för begreppet god ekonomisk hushållning i Höors kommun:

- Det årliga ekonomiska resultatet ska uppgå till minst 2,5 % sett ur ett 5 års genomsnitt.
- Investeringsvolymen på skattefinansierad verksamhet ska inte överstiga nivån på avskrivningar, exploateringsintäkter och resultat sett ur ett 5 års genomsnitt.
- Kommunen ska alltid ha tillgänglig detaljplanerad mark för villor, flerfamiljshus och verksamheter. Utvärderas på årsbasis.
- Andelen egenproducerade klimatneutral el i kommunens verksamheter ska öka jämfört med 2022.

God ekonomisk hushållning uppnås när ovanstående mål, såväl de finansiella målen som de verksamhetsmässiga målen, huvudsakligen är uppfyllda. Av avgörande betydelse är att kommunens finansiella mål är i samklang med mål och riktlinjer för verksamheten samt att målen verkligen blir styrande i praktiken. I denna bedömning väger de finansiella målen tungt.

Resultatutjämningsreserv

Reservering till en resultatutjämningsreserv får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller balanskravsresultatet som överstiger en procent av skatteintäkter, generella statsbidrag, kommunalekonomisk utjämning och fastighetsavgift. Detta avser lagens minimikrav för reservering och även det som är beslutat i Höörskommun.

Reserven uppgår till 112 mnkr vilket var taket för avsättning vid bokslutet 2022.

Resultatutjämningsreserven får nyttjas de år då det årliga skatteunderlaget beräknas ligga under genomsnittet för de senaste 10 åren. Förutsättningen är att täcka ett negativt balanskravsresultat.

Enligt nuvarande prognoser från SKR är 2024 inte ett år då resultatutjämningsreserven får nyttjas. Förvaltningen får därför i uppdrag att lägga fram ett förslag på förändrade regler kring användandet av resultatutjämningsreserven så att kommunen kan nyttja den även 2024.

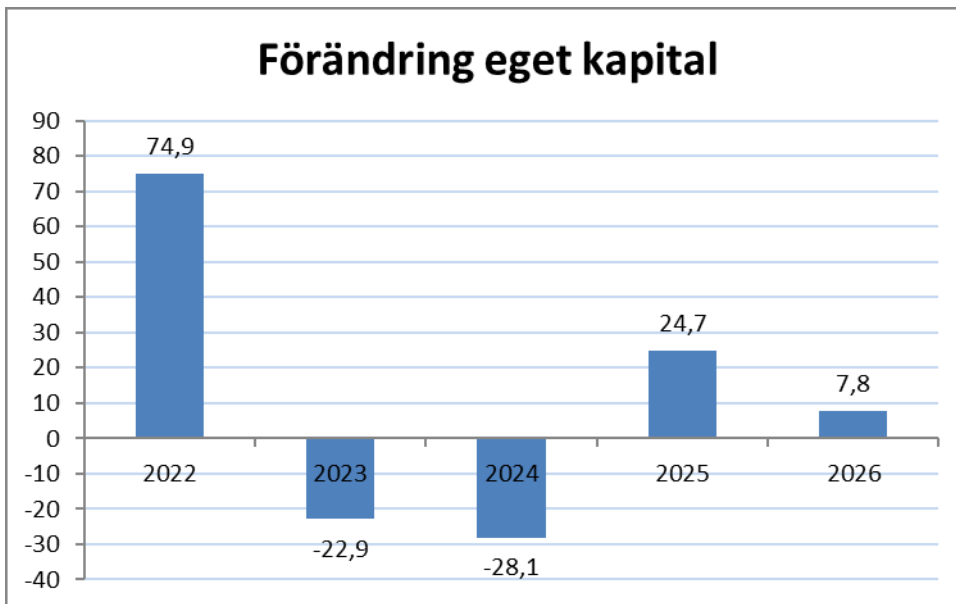
Intern kontroll

Den interna kontrollen regleras i **Reglemente för intern kontroll** och är en viktig del av styrningen. I begreppet innefattas hela organisationen och alla de rutiner som syftar till att säkerställa att resurser disponeras i enlighet med kommunfullmäktiges intentioner samt säkerställer en riktig och fullständig redovisning. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att kommunen har god intern kontroll. Nämnden/styrelsen ansvarar för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde utifrån en väsentlighets- och riskanalys. Sektorchef svarar för att konkreta regler och anvisningar utformas samt att nämnden/styrelsen löpande får information om hur kontrollen fungerar.

Ekonomisk analys

Eget kapital

Kommunallagen reglerar att det ska vara balans mellan intäkter och kostnader, där intäkterna ska överstiga kostnaderna för varje enskilt år. Tabellen redovisar hur det egna kapitalet förändras. De år då kommunen redovisar negativa resultat, minskar det egna kapitalet och de år då kommunen redovisar positiva resultat, ökar det egna kapitalet.

Finansnetto

Finansnettot bedöms bli negativt för åren 2024 till 2026. Ett negativt finansnetto tar resurser från den löpande kommunala verksamheten. Nettot har försämrats de senare åren på grund av en högre skuld. En högre räntesats är den stora påverkan för de kommande åren.

Likviditet

Kommunen har en god likviditet tack vare goda ekonomiska resultat de senaste åren och även att kommunen utökade låneskulden redan 2021 för att finansiera kommande års investeringar. Dessa medel finns avsatta på en kort placering med ränta. Under planperioden minskas likviditeten då negativa resultat gör att investeringarna inte kan finansieras utan att använda placerade medel.

Kommunen har även tillgång till likvider i form av en checkräkningskredit på 50 mnkr.

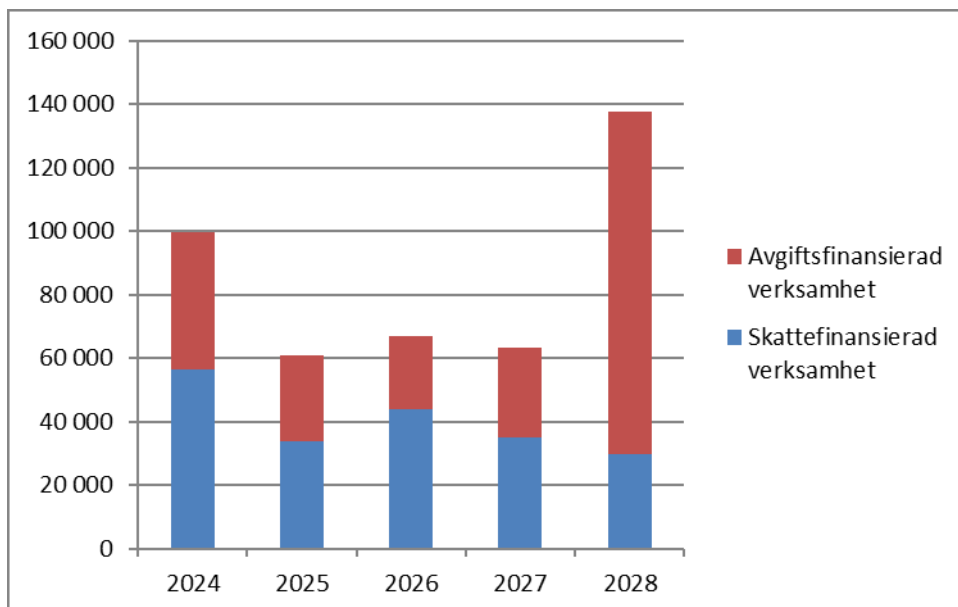
Investeringsnivå

Investeringsnivån inom den skattefinansierade verksamheten ligger i snitt på 40 mnkr per år under åren 2024 - 2028. Resultatet plus avskrivningar för den skattefinansierade verksamheten och inkomster för exploateringsverksamheten ger ett utrymme för investeringar utan att ta upp ytterligare lån. Med en beräkning på ett rullande 5-årsnitt skulle investeringar kunna göras på 55 mnkr årligen. Beräkningen är försiktig då exploateringsvinster är ytterst osäkra de närmste åren.

Investeringsvolymen är alltså lägre än det beräknade utrymmet. Anledningen är att investeringar ger kapitalkostnader som påverkar resultatet. Vid större kapitalkostnader måste ytterligare neddragningar av personal göras för att nå önskade resultat. Dessutom är det budgeterade resultaten negativa 2023 och 2024, vilket negativt påverkar kommunens likviditet för de åren. Kommande år med positiva resultat ger större utrymme.

Investeringsbehovet är stort i verksamheterna på grund av att antalet barn, elever och äldre blir fler och ställer större krav på verksamheterna. Nya inventarier måste köpas i samband med att Maglehill blir klart.

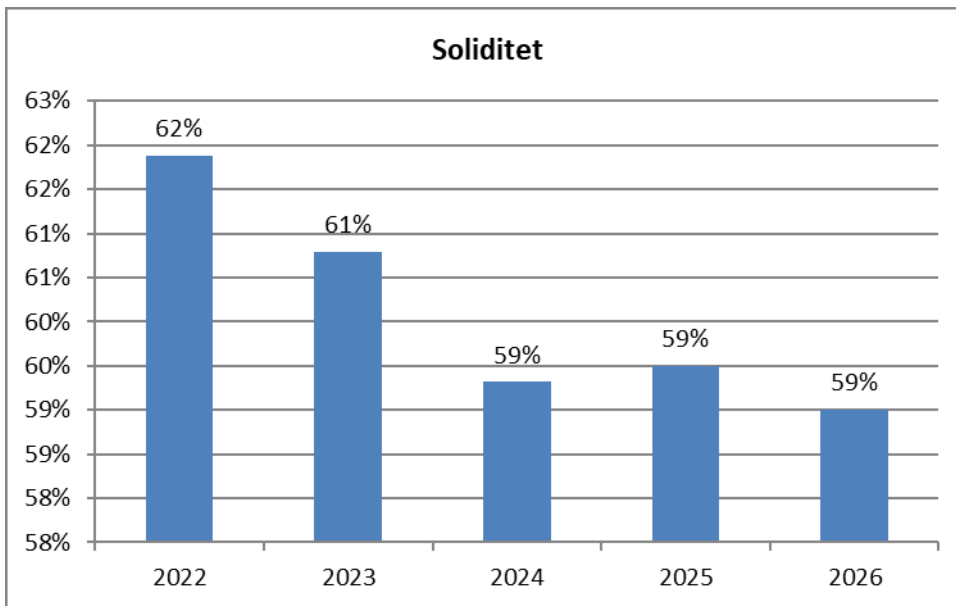
Tack vare en god likviditet vid ingången av planperioden och en lägre investeringsvolym, krävs inga ytterligare lån för kommunen under 2024 – 2026.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga betalningsförmåga, det vill säga hur stor del av balansomslutningen som finansierats med eget kapital genom aktiekapital och ackumulerade vinster. Soliditeten var i slutet av 2022 62 %. Enligt budget kommer soliditeten att minska något med negativa resultat för 2023 och 2024. Ingen ny upplåning gör att soliditeten ändå är relativt stabil.

Fem år i sammandrag

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	VEP 2025	VEP 2026
tkr					
Soliditet	62	61	59	59	59
Likvida medel, mnkr	21	42	18	35	33
Skuldsättningsgrad, %	38	39	41	41	41
Nettokostnader och finansnetto i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag, %	93	103	102	98	99
Resultat inklusive extraordinära poster, mnk	74,9	-22,9	-28,1	24,7	7,8
Tillgångar, mnkr	1205,4	1150,1	1171,5	1209,6	1232,9
Tillgångar/invånare, kr	69 688	65 735	65 704	66 815	67 379
Låneskuld, mnkr	202	202	202	202	202
Låneskuld/invånare, kr	11 678	11 545	11 329	11 158	11 039
Eget kapital, mnkr	745,9	699,1	694,9	719,6	727,5
Eget kapital/invånare, kr	43 123	39 958	38 973	39 752	39 757
Nettoinvesteringar, mnkr	-122	-113,6	-107,93	-74,165	-82,54
Utdebitering, kr	21,75	21,75	21,75	21,75	21,75
Antal invånare den 31 december	17 297	17 496	17 830	18 103	18 298

Resultaträkning

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	VEP 2025	VEP 2026
mnkr					
Verksamhetens nettokostnad exkl avskrivningar	-992,9	-1 131,3	-1 193,2	-1 194,1	-1 268,4
Avskrivningar beslutade investeringar	-43	-41,6	-46,1	-47,6	-47,5
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-1035,9	-1 172,9	-1 239,3	-1 241,7	-1 315,9
Skatteintäkter	866,8	887,7	928,9	969,7	1 008,5
Generella statsbidrag och utjämning	249,8	244,9	278,1	277,9	281,4
Skatteintäkter/gen bidrag egen prognos		16,0	6,0	21,0	36,0
Finansiella intäkter	7,2	5,2	5,4	5,9	5,9
Finansiella kostnader	-12,9	-3,8	-7,2	-8,1	-8,1
ÅRETS RESULTAT	74,9	-22,9	-28,1	24,7	7,8
Användning av resultatutjämningsreserv		22,9	28,1	0,0	0,0
RESULTAT EFTER ANVÄNDNING AV RESULTATUTJÄMNINGSRES		0,0	0,0	24,7	7,8
Akkumulerat balanserat resultat / RUR	111,7	88,8	60,7	60,7	60,7
Procentuellt utveckling skatteintäkter och statsbidrag		2,87%	5,60%	4,59%	4,52%
Procentuell utveckling verksamhetens nettokostnader		13,23%	5,66%	0,19%	5,97%
Procentuell utveckling av finansnetto		-124,56%	-228,57%	22,22%	0,00%
Nettokostnader och finansnetto i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag, %	93%	103%	102%	98%	99%

Balansräkning

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	VEP 2025	VEP 2026
mnkr					
Materiella anläggningstillgångar	708,9	726,3	777,7	804,3	839,3
Finansiella anläggningstillgångar	69,9	83,4	84,9	84,9	84,9
Summa anläggningstillgångar	778,8	809,7	862,6	889,2	924,2
Förråd m.m.	36,2	14,7	16,1	10,5	1,6
Övriga omsättningstillgångar	176,9	118,2	132,1	132,1	132,1
Kortfristig placering	192,4	165,5	142,4	142,4	142,4
Kassa och bank	21,0	42,0	18,3	35,4	32,6
Summa omsättningstillgångar	426,5	340,4	308,9	320,4	308,7
SUMMA TILLGÅNGAR	1205,4	1150,1	1171,5	1209,6	1232,9
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	745,9	699,1	694,9	719,6	727,5
-därav årets resultat	74,9	-22,9	-28,1	24,7	7,8
-därav resultatutjämningsreserv	111,7	83,1	60,7	60,7	60,7
Avsättningar för pensioner	9,8	9,5	9,8	9,8	9,8
Övriga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	9,8	9,5	9,8	9,8	9,8
Långfristiga skulder	261,0	269,4	278,2	291,5	307,0
-därav VA-resultatreglering	-4,6	-2,3	-4,6	-4,6	-4,6
-därav skuld för anläggningsavgift VA	60,2	66,0	60,2	73,5	89,0
Kortfristiga skulder	188,7	172,4	188,7	188,7	188,7
Summa skulder	449,7	441,8	466,9	480,2	495,7
S.A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER	1205,4	1150,1	1171,5	1209,6	1232,9
Ställda panter	Inga	Inga	Inga	Inga	Inga
Pensionsförpliktelser som ej upptagits i BR	28,9	41,4	28,0	27,0	26,0
Övriga ansvars och borgensförbindelser	1046,7	1451,7	1508,7	1588,7	1588,7
Beviljad Checkräkningskredit	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0

Kassaflödesanalys

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	VEP 2025	VEP 2026
mnkr					
Löpande verksamheten					
Årets resultat	74,9	-22,9	-28,1	24,7	7,8
Justering för avskrivningar/nedskrivningar	43,0	41,6	46,1	47,6	47,5
Justering ianspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering övriga ej likviditetspåverkande poster	-55,0	25,0	19,8	0,0	0,0
Ökning(-)/Minskning(+) förråd m.m.	-0,9	9,6	10,5	5,6	8,9
Ökning(-)/Minskning(+) kortfristiga fordringar	-12,0	65,0	0,0	0,0	0,0
Ökning(-)/Minskning(+) kortfristig placering	53,2	0,0	50,0	0,0	0,0
Ökning(+)/Minskning(-) kortfristiga skulder	16,3	2,5	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från löpande verksamhet	119,6	120,8	98,3	77,9	64,2
Investeringsverksamhet					
Nettoinvesteringar	-122,0	-113,6	-107,9	-74,2	-82,5
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-122,0	-113,6	-107,9	-74,2	-82,5
Finansieringsverksamhet					
Förändring av låneskuld	-40,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning(+)/Minskning(-) övriga långfristiga skulder	1,0	6,5	8,2	13,3	15,5
Ökning(-)/Minskning(+) av långfristiga fordringar	0,0	-15,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-39,0	-8,5	8,2	13,3	15,5
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets kassaflöde	-41,4	-1,3	-1,4	17,1	-2,8
Likviditet vid årets slut	21	19,7	18,3	35,4	32,6

Resultaträkning, not

		Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Not 1	Nämndernas nettokostnader	-1 064,8	-1080,9	-1 079,9	-1 090,5
	Kompensation för kapitalkostnader	-2,3	-9,4	-10,9	-10,8
	Avsatt för lönekostnadsökningar	-20,2	-41,5	-64,5	-88,3
	Avsatt för inflationskompensation	-5,3	-22,4	-37,5	-53,2
	Avsatt för demografikompensation	-21,1	-25,1	-41,8	-63,5
	Pensionskostnader	-62,8	-83,6	-22,8	-25,3
	Förändring semesterlöneskuld	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
	Förfogandemedel KF	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	Förfogandemedel KS	-3,0	-1,5	-1,5	-1,5
	Sänkta arbetsgivaravgifter för unga	0,5	0,0	0,0	0,0
	Utvecklingsprojekt / Nya projekt	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
	Avkastning bolag inkl borgen	5,2	5,4	5,9	5,9
	Kapitalkostnad (intern intäkt)	46,8	63,0	65,2	65,0
	Avskrivningar	-41,6	-46,1	-47,6	-47,5
	Ränta överstigande 1 % Maglehill	0,0	-11,9	-13,3	-13,3
	Utdelning HFL AB	0,0	10,0	0,0	0,0
	Hysesrabatter exkl. skolpengspåverkan	0,0	12,0	12,0	12,0
	Exploateringsvinster	3,0	0,0	3,0	3,0
	Summa Verksamhetens nettokostnad	-1 167,7	-1 233,9	-1 235,8	-1 310,0
	Tillkommer Avkastning bolag finansiell intäkt *	-5,2	-5,4	-5,9	-5,9
	Summa Verksamhetens nettokostnad enligt Resultaträkning	-1 172,9	-1 239,3	-1 241,7	-1 315,9
2023	*avkastn HFAB 0,4, avkastn kommuninvest 0,4, borgen 4,4				
2024	*avkastn HFAB 0, avkastn kommuninvest 0, borgen 5,4				
2025	*avkastn HFAB 0, avkastn kommuninvest 0, borgen 5,9				
2026	*avkastn HFAB 0, avkastn kommuninvest 0, borgen 5,9				

Budgetramar

	Budget 2023	Budget 2024	VEP 2025	VEP 2026
tkr				
Kommunfullmäktige	-1004	-1004	-1004	-1004
Valnämnden	-20	-261	-20	-261
Revision	-961	-1 000	-1 000	-1 000
Kommunstyrelse	-238 738	-241 624	-242 849	-244 471
<i>Varav gymnasieverksamhet</i>	<i>-98 871</i>	<i>-98 871</i>	<i>-98 871</i>	<i>-98 871</i>
<i>Varav bostadsanpassningsbidrag</i>	<i>-1 485</i>	<i>-1 485</i>	<i>-1 485</i>	<i>-1 485</i>
Socialnämnd	-356 218	-371 697	-361 476	-368 291
<i>Varav ram ekonomiskt bistånd</i>	<i>-12 000</i>	<i>-11 500</i>	<i>-12 000</i>	<i>-12 000</i>
Barn- o utbildningsnämnd	-393 116	-393 707	-401 898	-403 826
Tillstånd- och tillsynsnämnd	-353	-353	-353	-353
Nämnden för kultur, arbete och folkhälsa	-55 091	-51 940	-51 970	-51 970
<i>Varav badet</i>	<i>-8 911</i>	<i>-8 911</i>	<i>-8 911</i>	<i>-8 911</i>
VA/Räddningsnämnd nämnd, skattefinans	-15 892	-15 892	-15 892	-15 892
VA/Räddningsnämnd, avgiftsfinans	0	0	0	0
Överförmyndarnämnd	-3 445	-3 445	-3 445	-3 445
SUMMA	-1 064 838	-1 080 924	-1 079 908	-1 090 514
Löneökningar	-20 231	-41 476	-64 512	-88 297
Inflation	-5 329	-22 377	-37 543	-53 179
Demografikompensation inkl gymnasiet	-21 086	-25 056	-41 839	-63 532
Summa kompensationer	-46 646	-88 909	-143 894	-205 008
TOTALT	-1 111 484	-1 169 833	-1 223 802	-1 295 522

Investeringsbudget

	Budget 2024	VEP 2025	VEP 2026	VEP 2027	VEP 2028
tkr					
Investerings- och exploateringsreserv	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Kommunstyrelse	-25 580	-20 115	-29 490	-20 115	-11 715
Socialnämnd	-9 800	-1 550	-2 000	-1 550	-1 450
Barn- och utbildningsnämnd	-10 600	-5 000	-6 000	-4 500	-4 500
Nämnd för kultur, arbete och folkhälsa	-500	-500	-450	-400	-650
VR nämnd skattefinansierat	-5 100	-1 600	-900	-3 600	-6 600
Totalt exkl avgiftsfinansierat	-56 580	-33 765	-43 840	-35 165	-29 915
VR nämnd avgiftsfinansierat	-43 150	-27 100	-23 200	-28 300	-107 600
Totalt inkl avgiftsfinansierat	-99 730	-60 865	-67 040	-63 465	-137 515
Snitt per år					-85 723
Snitt per år exkl avgiftsfinansierat					-39 853

Investeringsbudgeten är reducerad jämfört med tidigare år. Konsekvensbeskrivning finns i bilaga.

Exploateringsbudget

	Budget 2024	VEP 2025	VEP 2026	VEP 2027	VEP 2028
tkr					
Sätofta 6:21 Jägersbo	398	598	598	598	0
Västra stationsområdet	4 360	0	2 500	2 500	2 500
Verksamhetsområde Nord	1 228	-672	500	500	500
Tjörnarp	-150	0	0	0	0
Sätofta	-200	950	950	1 950	0
Vårsol 1	2 500	0	0	0	0
Gyldenpris	1 500	3 500	2 600	3 000	3 500
Maglehill	2 300	2 300	2 300	2 300	0
Grönalund	-500	-500	-500	-500	-500
Frostavallen	-600	-350	0	0	0
Totalsumma	10 536	5 576	8 948	10 348	6 000

Sätofta Jägersbo

Området avser försäljning av en tomt per år i befintlig bebyggelse. Bedömningen är att utgifterna är små.

Västra stationsområdet

En tomt beräknas säljas 2024. Nästa etapp med tomter för försäljning planeras till 2026.

Verksamhetsområde Nord

Försäljning på 5 000 kvm kvartersmark per år för etapp söder beräknas till 2024 – 2025. Utredning och nytt planarbete för norra delen påbörjas 2025.

Tjörnarp

Kvartersmark ska iordningställas och säljas.

Sätofta

Avser exploaterbar mark på fastighet Bosjökloster 1:270 väster om Sätoftaskolan. Beräknad försäljning om 3 tomter per år under 2025 till 2027.

Vårsol 1

Exploateringen kräver endast planarbete, utredningar samt viss markberedning. Marken säljs som flerbostadstomt till en byggare under 2024.

Gyldenpris

Marken på ca 33 000 kvm kan planläggas, varav 20 000 kvm för villatomter. Beräknad försäljning är 5 tomter per år från 2024

Maglehill

Från 2023 påbörjas villaexploatering i väster samt flerbostadstomter i öster med totalt 30 villatomter och 4 flerbostadstomter. Beräkningen är att sälja 5 villatomter om året från 2024.

Grönalund

Planprogram påbörjas under 2023. Detaljplanearbete planeras till 2024 och 2025.

Frostavallen

Planprogram färdigställs under 2023. Detaljplanearbete planeras till 2024 och 2025.

Sammanställning Exploateringar i utgifter och inkomster.

	Budget 2024	VEP 2025	VEP 2026	VEP 2027	VEP 2028
tkr					
Sätöfta 6:21 - Jägersbo					
Utgifter	-200	0	0	0	0
Inkomster	598	598	598	598	0
Netto	398	598	598	598	0
Västra Stationsområdet					
Utgifter	-300	0	-500	-500	-500
Inkomster	4 660	0	3 000	3 000	3 000
Netto	4 360	0	2 500	2 500	2 500
Verksamhetsområde Syd					
Utgifter	-300	-250	0	0	0
Inkomster	0	0	0	0	0
Netto	-300	-250	0	0	0
Verksamhetsområde Nord					
Utgifter	-100	-2 000	-500	-500	-500
Inkomster	1 328	1 328	1 000	1 000	1 000
Netto	1 228	-672	500	500	500
Tjörnarps					
Utgifter	-150	0	0	0	0
Inkomster	0	0	0	0	0
Netto	-150	0	0	0	0
Sätöfta					
Utgifter	-200	-1 000	-1 000	0	0
Inkomster	0	1 950	1 950	1 950	0
Netto	-200	950	950	1 950	0
Vårsol 1					
Utgifter	-200	0	0	0	0
Inkomster	2 700	0	0	0	0
Netto	2 500	0	0	0	0
Gyldenpris					
Utgifter	-2 000	0	-900	-500	0
Inkomster	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Netto	1 500	3 500	2 600	3 000	3 500
Maglehill					
Utgifter	-200	-200	-200	-200	0
Inkomster	2 500	2 500	2 500	2 500	0
Netto	2 300	2 300	2 300	2 300	0
Grönalund					
Utgifter	-500	-500	-500	-500	-500
Inkomster	0	0	0	0	0
Netto	-500	-500	-500	-500	-500
Frostavallen					
Utgifter	-600	-350	0	0	0
Inkomster	0	0	0	0	0
Netto	-600	-350	0	0	0
Totalsumma	10 536	5 576	8 948	10 348	6 000